

Ympäristökädenjälkiä pk-yrityksissä -järjestelmä
Kestävän liiketoiminnan edistäminen Pohjois-Karjalan kiertotaloudessa -hanke
17.12.2019

Taso 2: Tunnistamme ympäristövaikutuksiamme ja asetamme kehitystavoitteita

Ympäristökädenjälkiä
pk-yrityksissä
Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020
Euroopan unioni

Tässä dokumentissa olevat yritykset (aakkosjärjestys):

Arbonaut Oy	2
EcoTelligent Oy	2
Enpros Oy	3
GreenStar Hotels Oy	3
Itä-Suomen Murskauskampus Oy	3
Joensuun ev.lut. seurakuntayhtymä	4
Joensuun Sänkytehdas Oy	4
Karjalaiset Vankkurit Oy (Jäätelövanakkuri)	5
Kuronen Yhtiöt Oy (Nordpap Oy)	5
Mainostoimisto Fabrik Oy	6
Mäntyniemen Ikihonka Oy / Päiväkoti Siilinpiilo	6
Narskuttelu Oy	7
Nordic Koivu Oy	7
Plasthill Oy	7
Pohjois-Karjalan Sähkö Oy	8
ScanPole Oy	8
Utran Uittotupa & Voimatien lounasravintola (Yrjö Laakkonen Oy:n sivutoimipiste)	9
Vatupassi Törmälä Oy	9
Viherkaste Oy	10

Arbonaut Oy

Ympäristönäkökohtia on huomioitu seuraavilla tavoilla:

- ❖ Yrityksen tuottaman tiedon avulla päätöksentekijät voivat tehdä parempia ja kestävämpiä valintoja luonnonvarojen käyttöön liittyen.
- ❖ Yritys on aktiivinen toimija [YK:n REDD+](#) -, eli metsien kadon sekä metsien tilan heikkenemistä vastaan toimivassa ohjelmassa, ja on mukana myös monissa muissa kestävä luonnonvarojen hallinnan ohjelmissa ympäri maailmaa.
- ❖ Yritys edistää paperisten metsäsuunnitelmien ja metsävaratiedon digitalisointia.
- ❖ Työmatkat on huomioitu mm. etätyömahdollisuuksin, kannustamalla työntekijöitä osallistumaan [kilometrikisaan](#), suosimalla junia ja ketjuttamalla työmatkakohteita.
- ❖ Etäneuvotteluita suositaan kun mahdollista. Kansainvälisten partneriverkostojen avulla paikallinen toiminta ulkomailla on logistisestikin sujuvampaa.
- ❖ Uusia kalusteita hankitaan toimistolle vain harkiten, tietokoneet hankitaan käytettyinä ja uusitaan vasta elinkaaren lopussa. Työntekijä saa käyttää myös omaa tietokonettaan.
- ❖ Yritys on mukana kummiluokkatoiminnassa, jonka avulla ympäristötietoisuutta on mahdollista kehittää myös paikallisten yläkoululaisten keskuudessa.

Kehittämistoimenpiteet ja tavoitteet vuodelle 2020:

- ❖ Selvitetään, mistä toiminnan ympäristökuorma olennaisesti muodostuu.
- ❖ Päästökompensaation mahdollisuus lentojen osalta tarkastetaan.
- ❖ Ostetun sähkön alkuperä selvitetään, sekä tutkitaan tarkemmin mahdollisuutta oman aurinkosähkön tuottamiseen toimipisteellä.
- ❖ Tietokoneiden tyhjäkäynnin vähentämiseksi etsitään käytännöllistä ratkaisua.
- ❖ Tietokoneita uusittaessa huomioidaan uuden tietokoneen energiatehokkuus.
- ❖ Toimiston valaistusta lähdetään vaiheittain vaihtamaan LED-valaistukseen.
- ❖ Toimiston kierrätysmahdollisuuksia pyritään lisäämään vaikuttamalla vuokranantajaan.
- ❖ Mahdollisuus "lähilounaspaikalle" selvitetään, jotta autoilu lounaalle vähenisi.
- ❖ Yritykselle hankitaan yhteiskäyttöön kaksi polkupyörää, joita erityisesti autolla toimistolle kulkevat voivat hyödyntää työpäivän aikana tehtäviin matkoihin.
- ❖ Koulutus- ja kokoustarjoilut pyritään jatkossa toteuttamaan kestävämmmin.

EcoTelligent Oy

Ympäristönäkökohtia on huomioitu seuraavilla tavoilla:

- ❖ Puurakenteisten tietoliikennemastojen ja älypylväiden hiilijalanjälki on pienempi täysin teräksestä valmistettuihin verrattuna.
- ❖ Kiertotalous on huomioitu erityisesti 5G-pylväiden suunnittelutyössä alusta saakka: tuotteet valmistetaan sertifioidusta puusta tai mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi kierrätetyistä rakennuspuumateriaalista.
- ❖ Valmiin tuotteen kuljetusmatkan sijasta pyritään käyttämään paikallisia raaka-aineita ja työvoimaa, jolloin voidaan vähentää kuljetuksesta aiheutuvia päästöjä.

Kehittämistoimenpiteet ja tavoitteet vuodelle 2019:

- ❖ Ympäristölliset näkökohdat huomioidaan tarkasti muun muassa hankinnoissa ja energia-asioissa.
- ❖ Liikematkustukseen liittyviä päästöjä pyritään vähentämään esimerkiksi yhdistämällä erillisiä tapaamisia yhdeksi pidemmäksi matkaksi, lisäämällä etäyhteyksin pidettäviä palavereja ja käyttämällä mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi junaa lentämisen sijasta.
- ❖ Kannustetaan ja autetaan asiakkaita kehittämään tietoliikenneinfrastruktuurin rakentamista vähähiilisemmäksi ja löytämään tähän tarkoitukseen sopivia vaihtoehtoja.

Enpros Oy

Ympäristönäkökohtia on huomioitu seuraavilla tavoilla:

- ❖ Palveluiden avulla asiakasyritykset voivat vähentää oman toimintansa päästöjä (=ympäristökädenjälki).
- ❖ Asiakasyrityksien kuljetusreittien optimointi, turhat ajot pois
- ❖ Etätöiden tekeminen vähentää työmatkakulkemisen päästöjä ja energiankulutusta toimistolla.
- ❖ Toimistotilojen lämpöenergia tuotetaan hakelämmityksellä.
- ❖ Dokumentointi suoritetaan sähköisesti, ei paperien käyttöä.

Kehittämistoimenpiteet ja tavoitteet vuodelle 2019:

- ❖ Kehitetään ZeroWaste-palvelun päästölaskentaa niin, että asiakasyritykset voivat tehostaa päästöjensä vähentämistä palvelun avulla.
- ❖ Vähennetään toimiston sähkönkulutusta/siirytään (asteittain) LED-valaistukseen/edistetään jätteiden lajittelua.

GreenStar Hotels Oy

Ympäristönäkökohtia on huomioitu seuraavilla tavoilla:

- ❖ Joensuun ja Jyväskylän hotelleille on myönnetty [Joutsenmerkki](#) eli pohjoismainen ympäristömerkki, joka kertoo puolueettomasti palvelun ympäristöystävällisyydestä.
- ❖ Osa hotellien tarvitsemasta energiankulutuksesta tuotetaan hotellien katoilla sijaitsevien aurinkovoimaloiden avulla.
- ❖ Veden- ja energiankulutus on alhaisempi verrattuna hotelleiden keskimääräisiin kulutuksiin.

Kehittämistoimenpiteet ja tavoitteet vuodelle 2019:

- ❖ Yritys selvittää toimintansa hiilijalanjäljen hotellikohtaisesti.
- ❖ Yritys kompensoi hiilijalanjälkensä, jonka jälkeen toiminta on hiilineutraalia.
- ❖ Yritys pienentää hiilijalanjälkeään edelleen tehostamalla jätteidensä lajittelua.

Itä-Suomen Murskauskeskus Oy

Ympäristönäkökohtia on huomioitu seuraavilla tavoilla:

- ❖ Asiakkaiden tuomat jätelajikkeet lajitellaan ja prosessoidaan hyötykäyttöön.
- ❖ Toiminnan kautta saadaan hyödyntämiskelpoisia jätteitä hyödynnettyä suurempina määrinä uusiomateriaaleina kaatopaikkasijoittamisen sijaan. Näin säästetään neitseellisiä raaka-aineita ja vähennetään päästöjen määrää.
- ❖ Energian kulutusta on vähennetty: kaikki yrityksen tilat ovat LED-valaistuksella ja kiinteistöjen lämmitys hakkeella.

Kehittämistoimenpiteet ja tavoitteet vuodelle 2019:

- ❖ Selvitetään jätteiden käsittelyn aiheuttamat päästöt jätelajikohtaisesti ja asetetaan kehitystavoitteita päästöjen vähentämiseksi.
- ❖ Vähennetään asiakkaiden kuljetuskaluston aiheuttamia päästöjä minimoimalla kaluston tyhjäkäyntiä/odotusaikaa vastaanottokeskuksen piha-alueella.
- ❖ Kuljetusliikkeiden siirtoasiakirjoissa siirytään kokonaisuudessaan sähköisiin siirtoasiakirjoihin.
- ❖ Asiakkailta tulleiden jätejakeiden lajittelua tehostetaan, materiaalihyödyntämiseen isompi osa.

Joensuun ev.lut. seurakuntayhtymä

Ympäristönäkökohtia on huomioitu seuraavilla tavoilla:

- ❖ Seurakuntayhtymällä on kirkon oman ympäristöjärjestelmän mukainen [Kirkon ympäristödiplomi](#), jonka saamiseksi seurakuntayhtymä on selvittänyt toimintansa ympäristönäkökohtia.
- ❖ Kiinteistöissä on käytössä uusiutuvia energiaratkaisuja, lisäksi käytetään osin Reilun kaupan tuotteita sekä luomu- ja lähiruokaa.
- ❖ Hautausmaalle on otettu perennahoito, tai kukaton hoito, sähkökäyttöisiä pienkoneita sekä jätteen lajittelu.
- ❖ Järjestetään ympäristökasvatusta koko väestölle.

Kehittämistoimenpiteet ja tavoitteet vuodelle 2019:

- ❖ Seurakuntayhtymä kehittää mittareita toiminnan kulutuksen ja päästöjen synnyn seurantaan varten ja kulutuksen edelleen vähentämiseksi. Esimerkiksi rippileireillä pyritään minimoimaan ruokahävikki ja punnitaan biojäte päivittäin.
- ❖ Lisätään julkisen liikenteen, pyöräilyn ja kimpakyytien määrää työmatkaliikenteen osalta.
- ❖ Tehostetaan jätteiden lajittelua (muovijäte).

Joensuun Sänkytehdas Oy

Ympäristönäkökohtia on huomioitu seuraavilla tavoilla:

- ❖ Yritys käyttää uusiutuvilla energialla tuotettua vihreää sähköä
- ❖ Yrityksen tuotteet ovat pitkäikäisiä (25 v. runko- ja joustintakuu)
- ❖ Käytetyt materiaalit voi kierrättää tai käyttää energiantuotannossa

Kehittämistoimenpiteet ja tavoitteet vuodelle 2019:

- ❖ Vähennetään lämpöenergian kulutusta eristämällä lämpövuotoja kiinteistön rakenteista
- ❖ Selvitetään ilmavesi- ja ilmalämpöpumppujen kannattavuutta
- ❖ Siirrytään (asteittain) LED-valaistukseen
- ❖ Selvitetään muovin, pahvijätteen ja kuormalavojen kierrättämisen mahdollisuuksia

Karjalaiset Vankkurit Oy (Jäätelövankkuri)

Ympäristönäkökohtia on huomioitu seuraavilla tavoilla:

- ❖ Yrityksen käyttämä maito tulee lähitiloilta ja marjat tulevat Pohjois-Karjalan metsistä ja lähialueen marjanviljelijöiltä. Tämä turvaa korkeat eettiset ja ympäristölliset tuotantostandardit.
- ❖ Lähituotanto minimoi tuontikuljetuksia.
- ❖ Suomalainen [nurmirehuun perustuva soijavapaa maidontuotanto](#) on ilmastolle ja ympäristölle paras vaihtoehto.
- ❖ [Laidunnus on tärkeä osa luonnon monimuotoisuuden ylläpitoa ja hoitoa](#), ja maito tulee karjalta, joka pääsee laiduntamaan.
- ❖ Myynti painottuu lähialueille, jolloin kuljetusmatkat on lähtökohtaisesti minimoitu.
- ❖ Tarjoiluissa käytettävät perinteiset muovilusikat on korvattu 98 % uusiutuvasta materiaalista valmistetuilla [Akvila Oy:n puukuitukomposiittilusikoilla](#), jotka soveltuvat myös uudelleen käytettäviksi.
- ❖ Pesuaineiksi on etsitty ja löydetty sekä veden- että pesuaineen käyttöä radikaalisti vähentäviä vaihtoehtoja.

Kehittämistoimenpiteet ja tavoitteet vuodelle 2020:

- ❖ Selvitetään mahdollisuus päästöttömän sähkön hankinnan mahdollisuudesta.
- ❖ Tuotantotilan energiatehokkuuteen tehdään parannuksia.
- ❖ Tuotantotiloille tavoitellaan ympärivuotista käyttöä tyhjän tilan lämmityksen välttämiseksi.
- ❖ Nykyisten pakkausten kansiin on laitettu muovilusikka. Niiden tarpeellisuus selvitetään.
- ❖ Lämpöenergian osalta vuokranantajaa pyydetään selvittämään mahdollisuutta liittyä läheisen hakevoimalan piiriin.
- ❖ Tilausten ja kuljetusten rytmittämiseen ja optimointiin kehitetään tietotekninen ratkaisu.

Kuronen Yhtiöt Oy (Nordpap Oy)

Ympäristönäkökohtia on huomioitu seuraavilla tavoilla:

- ❖ Lähes kaikki raaka-aineet ovat uusiutuvia, selluloosapohjaisia materiaaleja.
- ❖ Energiatehokkuutta on parannettu laitteiden uusimisen myötä.
- ❖ Osa yrityksen käyttämistä raaka-aineista ja pakkausmateriaaleista on kierrätettyjä materiaaleja.

Kehittämistoimenpiteet ja tavoitteet vuodelle 2019:

- ❖ Parannetaan toimitilojen lämmöneristystä yhdessä vuokranantajan kanssa.
- ❖ Siirrytään asteittain LED-valaistukseen.
- ❖ Lisätään edelleen kierrätysmateriaalien käyttöä pakkausmateriaaleissa.
- ❖ Selvitetään hukkamateriaalien ja hyödyntämiskelpoisten jätteiden kierrätysmahdollisuuksia.

Mainostoimisto Fabrik Oy

Ympäristönäkökohtia on huomioitu seuraavilla tavoilla:

- ❖ Yritys on valinnut vastuullisuuden [strategiansa](#) kivijalaksi, joka ohjaa sekä päivittäistä tekemistä että uusien palvelutuotteiden kehittämistä.
- ❖ Työmatkoilla suositaan polkupyörää tai julkisia liikennevälineitä aina kun se on mahdollista. Lyhyisiin matkoihin toimistolla on käytössä firman pyöriä. Jos joudutaan lentämään, päästöt kompensoidaan.
- ❖ Toimistolla käytetään vihreää sähköä, lajitellaan jätteet, hyödynnetään työnteossa sähköisiä tarjouksia sekä palvelualustoja, suositaan tarjoiluissa lähellä tuotettua kasvisruokaa ja pyritään minimoimaan hävikki kaikkialla.
- ❖ Asiakkaita autetaan näkemään itsensä yhteiskunnassa vaikuttajana ja huomaamaan, kuinka aidosti vastuullisella toiminnalla ja sen hyödyntämisellä markkinoinnissa on mahdollista saavuttaa merkittävää kilpailuetua ja muuttaa tehokkaimmin maailmaa.

Kehittämistoimenpiteet ja tavoitteet vuodelle 2019:

- ❖ Luodaan uusia palvelutuotteita ja konkreettisia työkaluja asiakkaiden taloudellisen menestyksen kehittämiseen vastuullisen liiketoiminnan avulla.
- ❖ Selvitetään mittareita oman toiminnan vaikutusten mittaamiseen ja arviointiin. Vähennetään oman toiminnan suoria ja välillisiä päästöjä jatkuvasti.
- ❖ Kehitetään alihankkijoiden ja yhteistyökumppanien kanssa uusia vastuullisempia toteutustapoja suunnittelemiimme viestintä- ja markkinointiratkaisuihin.
- ❖ Levitetään aktiivisesti tietoa ja hyväksi havaittuja toimintamalleja sekä sisäisesti että kaikkien saataville.

Mäntyniemen Ikihonka Oy / Päiväkoti Siilinpiilo

Ympäristönäkökohtia on huomioitu seuraavilla tavoilla:

- ❖ Green Care Finland ry on myöntänyt Siilinpiilon luontotoiminnalle [LuontoVoima-laatumerkin](#).
- ❖ Toiminnassa huomioidaan ympäristöasioita muun muassa käyttämällä kierrätyskalusteita, hankkimalla kestäviä ja pitkäikäisiä leluja sekä keräämällä askartelumateriaaleja kuten irto-oksia luonnosta.
- ❖ Luonto on tärkeässä osassa toimintaa ja lapset oppivat luonnon monimuotoisuudesta ja kestävästä vuorovaikutuksesta luonnon kanssa, muun muassa roskien keräämisen ja lajittelun sekä kasvien hoitamisen kautta.
- ❖ Ruokahävikkiä on vähennetty hyvien ruokailutottumusten avulla.

Kehittämistoimenpiteet ja tavoitteet vuodelle 2019:

- ❖ Paperin kulutusta aletaan seurata ja vähentää edelleen, käytetään kopiokoneen laskuria apuna monitoroinnissa.
- ❖ Kiinteistön omistajan kanssa selvitetään LED-valaistukseen siirtymisen mahdollisuuksia.
- ❖ Selvitetään mitä muita tunnuslukuja/mittareita on saatavilla toiminnan seurantaan varten sekä kulutuksen/jätteiden synnyn edelleen vähentämiseksi.
- ❖ Vanhempia informoidaan vielä tehokkaammin päiväkodin ympäristöaktiivisista toimenpiteistä ja aktivoidaan koteja tukemaan lapsen päiväkotikasvatuksessa painotettuja ympäristöasioita.

Narskuttelu Oy

Ympäristönäkökohtia on huomioitu seuraavilla tavoilla:

- ❖ Yrityksen valmistamat ksylitolipastillit ja hammastahna ovat [Avainlippu](#)-tuotteita.
- ❖ Pakkausmateriaaleja (mm. laatikoita ja pehmustemateriaaleja) uusiokäytetään. Tuotteiden pakkaamisessa suositaan mahdollisuuksien mukaan muovittomia vaihtoehtoja.
- ❖ Tavaroiden logistiikkaa on kehitetty lähialueen muiden yritysten ja kuljetusfirmojen kanssa ja näin vähennetty kuljetusten määrää sekä niistä aiheutuvia päästöjä.

Kehittämistoimenpiteet ja tavoitteet vuodelle 2019:

- ❖ Vähennetään yhdessä vuokranantajan kanssa toimitilojen energiankulutusta muun muassa LED-valaistuksen avulla.
- ❖ Kehitetään kiinteistön jätehuoltoa yhdessä vuokranantajan kanssa esimerkiksi muovikeräykseen liittyen.
- ❖ Arvioidaan ksylitolipastillien valmistuksen ilmastovaikutuksia (hiilijalanjälkeä) ja pyritään saatujen tulosten avulla parantamaan tuotantoprosessia ympäristöystävällisemmäksi.

Nordic Koivu Oy

Ympäristönäkökohtia on huomioitu seuraavilla tavoilla:

- ❖ [Yrityksellä](#) on elintarviketurvallisuuteen liittyvä [FSSC 22000](#)-sertifikaatti ja tuotteilla on [Hyvää Suomesta -merkki](#), [EU:n luomutunnus Lehtimerkki](#) sekä [Suomen kansallinen Aurinkomerkki](#)
- ❖ Mahlan alkuperä tunnetaan tarkasti ja sitä kerätään vain luomusertifioiduista metsistä.
- ❖ Yritys hyödyntää toiminnassaan uusiutuvaa energiaa (maalämpö ja aurinkopaneelit).
- ❖ Yrityksen koivunmahlatuotteiden valmistuksen ja pakkaamisen ilmastovaikutuksia on selvitetty [tutkimushankkeessa](#).

Kehittämistoimenpiteet ja tavoitteet vuodelle 2020:

- ❖ Tarkennetaan mittareita ja tunnuslukuja oman toiminnan vaikutusten arviointiin ja asetetaan vähentämistavoitteita.
- ❖ Pyritään siirtymään 100 % uusiutuvan energian käyttöön.
- ❖ Tutkitaan ja kehitetään mahlan tuottajien ja yhteistyökumppanien kanssa uusia, yhä vastuullisempia toimintatapoja.

Plasthill Oy

Ympäristönäkökohtia on huomioitu seuraavilla tavoilla:

- ❖ Tuotannossa käytetään uusiutuvaa energiaa (hiilineutraali EKOenergia) ja tuotantotilat lämmitetään tuotannosta saatavan hukkaenergian ja EKOenergian avulla.
- ❖ Tuotannossa syntyvät jätteet kierrätetään omassa toiminnassa takaisin raaka-aineeksi.
- ❖ Tuotepakkaukset, pakkausten tukimateriaalit ja kartongit ovat kierrätysmateriaaleista valmistettuja.
- ❖ Yrityksen suosituimman tuotteen osalta on tehty hiilijalanjälkilaskelma (<https://kupilka.fi/me-valitamme>).

Kehittämistoimenpiteet ja tavoitteet vuodelle 2019:

- ❖ Vähennetään tuotteen kuljettamisesta aiheutuvia ilmastovaikutuksia.
- ❖ Vähennetään markkinoinnin aiheuttamia ilmastovaikutuksia etsimällä välivarastointipaikka ulkomaan messuja varten, jolloin kuljetusten aiheuttamat päästöt vähenevät.
- ❖ Lisätään luonnollisten raaka-aineiden osuutta tuotteissa.
- ❖ Kone- ja laiteinvestoinneissa huomioidaan ympäristönäkökohdat.
- ❖ Siirrytään asteittain LED-valaistukseen aloittaen uusista tiloista.
- ❖ Lisätään sähköisten arkistojen käyttöä sekä laskujen sähköistä lähettämistä ja lopetetaan asteittain paperilaskujen lähettäminen.

Pohjois-Karjalan Sähkö Oy

Ympäristönäkökohtia on huomioitu seuraavilla tavoilla:

- ❖ PKS tuottaa vesi- ja tuulivoimaa sekä edistää näillä uusiutuvilla tuotantomuodoilla tuotetun vihreän sähkön käyttöä ja kannustaa asiakkaitaan sen käyttöön.
- ❖ Asiakkaiden energian käyttöä pyritään tehostamaan neuvonnan ja sähköisten palveluiden avulla.
- ❖ PKS Sähkönsiirto Oy on mukana Motivan Energiatehokkuussopimuksen (2017–2022) [Energiapalveluiden toimenpideohjelmassa](#).

Kehittämistoimenpiteet ja tavoitteet vuodelle 2019:

- ❖ Kannustetaan asiakkaita eri keinoin (mm. viestintä, sähköiset palvelut) valitsemaan yhä enemmän uusiutuvaa energiaa ja vähentämään näin toimintansa ympäristökuormitusta.
- ❖ Selvitetään konsernin oman toiminnan päästöjä ja asetetaan päästöjen vähentämistavoitteita.
- ❖ Edistetään aurinkosähköjärjestelmien yleistymistä.

ScanPole Oy

Ympäristönäkökohtia on huomioitu seuraavilla tavoilla:

- ❖ Yrityksen toiminta on monella tasolla sertifioitua, joista ympäristösertifikaatteja puutavaran PEFC-sertifioitu ja ISO 14001 – ympäristönhallintajärjestelmä.
- ❖ Tuotteet itsessään korvaa uusiutumattomia ja ympäristöä enemmän kuormittavia metalli- ja betonirakenteita.
- ❖ Yritys on kehittämässä korvaavaa, ympäristölle parempaa kyllästeratkaisua kreosootille.
- ❖ Yritys pyrkii käyttämään ympäristölle parhaita ratkaisuja kaikissa toiminnoissaan.
- ❖ Suorat toimet, kuten 2019 alkanut komivuotinen varastoalueiden kunnostushanke vanhojen haittojen korjaamiseksi, ja sen varmistamiseksi, ettei tulevien ympäristöhaittoja tapahdu.

Kehittämistoimenpiteet ja tavoitteet vuodelle 2020:

- ❖ Kehitämme tuotteitamme ja tuotantoamme jatkuvasti ympäristön kannalta paremmaksi, ml. puu ja kyllästeaineet, jotta tuotteiden elinkaari olisi mahdollisimman pitkä ja ympäristökuorma minimoitaisiin.
- ❖ Kreosoottia korvaavan, ympäristöystävällisemmän kyllästeaineen kehitys etenee.
- ❖ Yritys osallistuu elinkaari- ja päästölaskentaan ja kartoittaa näin parantamiskohteita
- ❖ Päästökompensaatiomahdollisuutta selvitetään.
- ❖ FSC- standardin kehitystä seurataan ja sen soveltuvuutta ja tarpeellisuutta selvitetään.
- ❖ Kartoitetaan mahdollisuutta siirtyä uusiutuvaan sähköenergiaan.
- ❖ Höljäkän alueen kunnostushanke etenee.
- ❖ Tuotannon digitalisaatio vähentää koneiden turhia ajoja ja joutokäyntiä.
- ❖ Hankintaketjun seurantatyökalu otetaan käyttöön ja sitä hyödynnetään myös ympäristönäkökulmasta.

Utran Uittotupa & Voimatien lounasravintola (Yrjö Laakkonen Oy:n sivutoimipiste)

Ympäristönäkökohtia on huomioitu seuraavilla tavoilla:

- ❖ Yritykselle ympäristö- ja sosiaaliset arvot sekä paikallisuus ovat keskiössä.
- ❖ Kaikki liha on "vähintään" kotimaista, eli täyttävät maailmanlaajuisesti korkeat, jopa korkeimmat, eettiset ja ympäristölliset tuotantostandardit ml. tuottajien vastuullisuuden.
- ❖ Nautojen (maito, liha) kasvatuksessa ei käytetä soijaa, eivätkä ne siten syöllisty sademetsien tuhoamiseen. Lisäksi [laidunnus ylläpitää luonnon monimuotoisuutta, perinnebiotooppien hoitoa](#) ja edistää eläinten hyvinvointia.
- ❖ Läheltä hankitut raaka-aineet minimoivat kuljetusmatkoja. Esim. 80 % juureksista salaateista ja vihanneksista sekä osa lihasta ja kalasta tulee Pohjois-Karjalasta.
- ❖ Sesongin mukaisuus vähentää erityisesti kasvisten hiilijalanjälkeä
- ❖ Yrityksen keittiömestari on aktiivinen verkostotoimija kotimaisen ja lähiruoan edistämishankkeissa toimien esim. [Vastuullista proteiinia pöytään](#) ja [mahdollisuuksia jatkojalostukseen](#) –hankkeissa, ja yrityksenä pyritään kiertotalouteen, esim. käyttämällä läheisen panimon mäskiä leivän tekoon.
- ❖ Soijaa ei tarjoilla ja riisiä on vähennetty tarjonnassa.
- ❖ Asiakkaita totutetaan "uusiin" vastuullisiin tuotteisiin, kuten järvikalaan lohen, ja ennen tuontikalan sijaan, ja härkäpapuun kasvisproteiinina.
- ❖ Hävikkiä on vähennetty tarkalla suunnittelulla ja esivalmistelulla, 1-lautasen mallilla.
- ❖ Ylijäänyt lounasruoka myydään päivän lopulla tai tarjoillaan seuraavana päivänä.
- ❖ Tilat ovat modernit ja energiatehokkaat, mm. maalämmön ja LED-valaistuksen kautta

Kehittämistoimenpiteet ja tavoitteet vuodelle 2020:

- ❖ Sähkön alkuperä selvitetään.
- ❖ Tuontielintarvikkeiden alkuperä selvitetään riskimaiden karsimiseksi
- ❖ Hävikin vähentämistä pyritään edelleen vähentämään, ja suunnitellaan / pilotoidaan asiakaskohtaista järjestelmää sen seurantaan.
- ❖ Järvikalatarjonnan lajikirjoa laajennetaan ja määrää tarjonnassa lisätään.
- ❖ Pesuaineiden ympäristöystävällisyys varmistetaan
- ❖ Omaa kompostia ja omien tuotteiden kasvatusta kokeillaan.
- ❖ Asiakaskuntaa totutetaan edelleen uusiin kotimaisiin ja ympäristöllisempiin ruokiin.
- ❖ Pyritään lihaketjujen täyteen soijattomuuteen ja soveltuvien osin antibiootittomuuteen
- ❖ Pyritään [uusiutuvan dieselin](#) käyttöönottoon yrityksen kuljetuksissa.

Vatupassi Törmälä Oy

Ympäristönäkökohtia on huomioitu seuraavilla tavoilla:

- ❖ Koneita vuokraamalla voidaan vähentää tuotteiden kerta- tai vajaakäyttöä eli jouten olevien tuotteiden valmistusta.
- ❖ Korkean käyttöasteen ja tuotelaatuun panostamisen kautta tuotteet pysyvät moderneina ja energiatehokkaina ilman ennenaikaisia poistoja.
- ❖ Ensisijaisesti tuotteita korjataan ja palautetaan käyttöön. Poistettavat tuotteet pyritään ensisijaisesti myymään, ja jätteisiin päätyvät tuotteet kierrätetään lajitteluyrityksen kautta, jotta niiden uudelleen hyödyntäminen toteutuisi mahdollisimman tehokkaasti.
- ❖ Muut jätteet lajitellaan ja prässäävät jäteasiat vähentävät jättekuljetuksia

Kehittämistoimenpiteet ja tavoitteet vuodelle 2020:

- ❖ Selvitetään, mistä oman toiminnan ympäristökuorma olennaisesti muodostuu ja tarkastellaan päästökompensoinnin mahdollisuuksia sen mukaisesti.
- ❖ Sähkön vaihdetaan vähäpäästöiseen.
- ❖ Toimipaikoilla siirrytään vaiheittain LED-valaistukseen.
- ❖ Hankintojen osakriteeriksi otetaan se, kuinka tavaran valmistaja huomioi ympäristöasiat.
- ❖ Akkujen käypyyden mahdollisimman moniin työkaluihin otetaan tavoitteeksi
- ❖ Laitteiden eliniistä/käyttötunneista tehdään selkoa ja tietoa pyritään hyödyntämään hankinnoissa ja päästölaskennassa.
- ❖ Kehitetään kannustin polttoaineen kulutuksen vähentämiseksi kuljetuksissa.
- ❖ Uusiutuvan dieselin hankinnan ja käytön mahdollisuudet selvitetään.

Viherkaste Oy

Ympäristönäkökohtia on huomioitu seuraavilla tavoilla:

- ❖ Salaatit tuotetaan mahdollisimman energiatehokkaasti. Kasvihuoneet lämmitetään bioenergialla (paikallisen puunjalostusyrityksen tuotannon sivutuotteena syntyvällä puuhakkeella). Bioenergian avulla vältytään vuositasolla noin 450 000–500 000 polttoaineliträn käytöltä.
- ❖ Yrityksen jääsalaatin tuotannon ja pakkaamisen ilmastovaikutuksia on selvitetty [tutkimushankkeessa](#).
- ❖ Biokaasun tuotannon mahdollisuuksia ja erilaisia kasvatusalustan materiaaleja on selvitetty tutkimushankkeissa.

Kehittämistoimenpiteet ja tavoitteet vuosille 2019 ja 2020:

- ❖ Tuotantoon liittyviä seurantaparametreja, mittareita sekä datan käyttöä kehitetään ja asetetaan vähentämistavoitteita.
- ❖ Materiaalien (muovi ja pahvi) käyttöä optimoidaan, pakkaus- ja tuotehävikkiä vähennetään: puolitetaan pahvijätteen määrä.
- ❖ Siirrytään 100 % uusiutuvan energian käyttöön.

Kestävän liiketoiminnan edistäminen Pohjois-Karjalan kiertotaloudessa (KELIPK) -hanke

Ympäristökädenjälkiä pk-yrityksissä -järjestelmää kehitetään ja pilotoidaan [Kestävän liiketoiminnan edistäminen Pohjois-Karjalan kiertotaloudessa](#) -hankkeessa, jonka toteuttajina ovat Suomen ympäristökeskus (SYKE) ja Luonnonvarakeskus (LUKE). Hankkeen rahoittajana on myös Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR), rahoittavana viranomaisena Pohjois-Karjalan maakuntaliitto.